

Stiftelsen Upplandsmuseet under 1962

MUSEISTIFTELSENS HUVUDMÄN

Stiftelsen Upplandsmuseets huvudmän äro Uppsala läns landsting, Uppsala stad, Stockholms läns landsting och Upplands fornminnesförening.

MUSEISTIFTELSENS STYRELSE

Museistiftelsens styrelse har haft följande sammansättning:

Valda av *Uppsala läns landsting*: landstingsman A. E. Elmroth, Tierp, och riksdagsman Edvin Jacobsson, Tobo. Suppleanter: landstingsman S. Eriksson, Tierp, och godsägare Gunnar Hübinette, Hjälstaby.

Valda av *Uppsala stad*: fil. lic. Bo Bennich-Björkman och direktör Eric Wolrath. Suppleanter: stabskonsulent P. A. Landahl och fru Margit Ringensson.

Valda av *Stockholms läns landsting*: riksdagsman Martin Söderquist, Solna. Suppleant: rektor Martin Karlsson, Knutby.

Valda av *Upplands fornminnesförening*: förste arkivarie Manne Eriksson, Uppsala. Suppleant: notischef Ellis Edman, Uppsala.

Själskrivens ledamot, sekreterare och museiföreståndare: landsantikvarie Nils Sundquist.

Styrelsens ordförande är hr Elmroth och vice ordförande hr Wolrath. *Arbetsutskott*: ordföranden och sekreteraren samt hrr Eric Wolrath och Manne Eriksson.

Skattmästare: bankdirektör G. Rosenborg, Uplands Enskilda Bank.

Revisorer: utsedd av *Uppsala stad*: typograf Erik Ljungberg. Suppleant: studiesekreterare Ake Norén.

Utsedd av *Uppsala läns landsting*: bankdirektör K. G. Edström, Uppsala. Suppleant: fru Margit Bescher, Enköping.

ÅRSANSLAG

För år 1962 har huvudmännen beviljat museistiftelsen ett anslag om kr. 100 000:—, fördelat i enlighet med de procenttal, som fastställts genom

principuttalande i ingressen till museistiftelsens stadgar, dvs. för Uppsala stad 45 proc., för Uppsala läns landsting 40 proc., för Stockholms läns landsting 10 proc. och för Upplands fornminnesförening 5 proc.

PERSONAL

Museets föreståndare är landsantikvarie Nils Sundquist, biträdande museiföreståndare antikvarie Anna-Märta Berg och museiamanuens Agneta Furumark. En arvodestjänst för byggnadshistoriska undersökningar har innehafts av fil. kand. Ola Ehn med biträde av fil. stud. Lars Gezelius. Vaktmästare är Robert Thorsemar och biljettförsäljerskor fruarna Anna Sennerfeldt, Hilda Odenocrants och Aina Romson. Under juli 1962 var fil. kand. Birgit Cejje anställd för att biträda med katalogisering och med demonstrationer samt vid bibliotekets uppordnande. Under amanuens Furumarks tjänstledighet från 1 nov. 1962 och fram till 30 mars 1963 uppehåller fil. stud. Märit Mårtensson museiamanuentjänsten.

GÅVOR

De gåvor, som under 1962 inkommit till Stiftelsen Upplandsmuseet, uppgå till omkr. 150 nummer. Bland gåvorna märkes två medaljer av koppar resp. silver från Upsala Trädgårds Sällskaps utställning 1875, Trädgårdssällskapets förtjänsttecken, två stycken, till slottsträdgårdsmästare C. E. Holmström 1862 och 1880, en tennmedalj från Industriutställningen i Stockholm 1866, två rakknivar, den ena från 1833, en rakborste av silver, tillverkad 1869, bordsbestick i nysilver från restaurang Flustret i Uppsala, ett fickur, en courirbricka av gulmetall samt en gryta, en bunke och en flaska, alla i koppar. Vidare märks en speldosa av trä med skärningar på locket, ett skrapnosspel av trä, en luftkompass i trälåda, som tillhört en fraktskuta, ett etui av trä för spelkort och marker, ett par vävlunor av trä med rika skärningar från Roslags-Bro, ett etui av ben för trådrulle och nålhus med utskuret mönster runtom, nåldynor av skilda typer, två fotpallar, två skålar i jugendstil, den ena av metall med glasinsats och den andra av keramik, hårabeten, bröllopskarameller samt några affischer till spex, givna på Upplands nation i Uppsala under 1880-talet.

Till de gåvor museet fått under året hör textilier av skilda slag såsom linnedukar, näsdukar i vit batist med kantspets, trädgardiner, antimaskasser, schalar i spets, siden och silke, en märkduk från 1816 samt en rad

olika klädespersedlar, i huvudsak från 1800-talet. I en samling föremål med pärlbroderier ingå bl. a. en kudde, en lampduk, ett nyckelfodral och ett par hängslen. Ett dockskåp, rikt inrett med små möbler och andra inventarier, hör även till gåvorna liksom ett par halmdockor, vilka enligt uppgift symbolisera växtligheten.

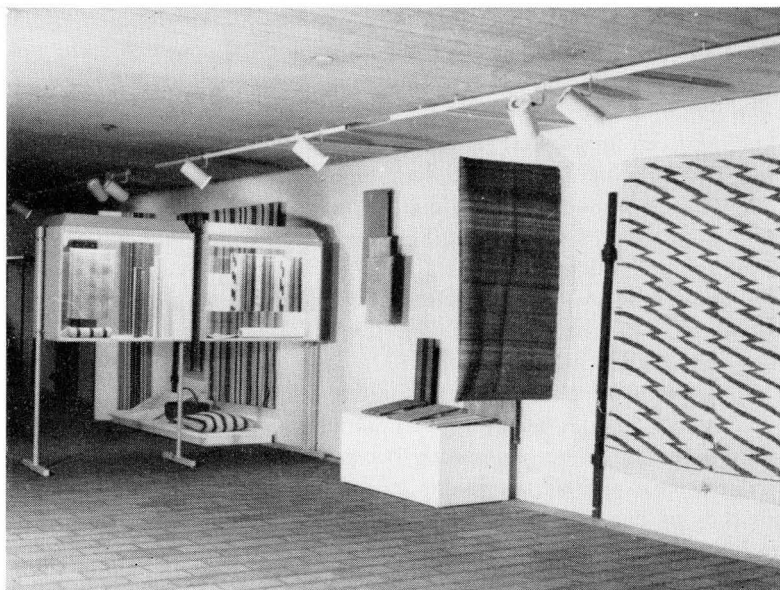
Museets samling av fiskeredskap från Roslagen har ytterligare utökats med ett antal nummer under det gångna året. Museets arkiv och bibliotek har tillförts ett antal foton av äldre Uppsala-bor samt litteratur, i huvudsak från 1800-talet.

DEPOSITIONER

Hos Stiftelsen Upplandsmuseet har Upplands fornminnesförening deponerat de under 1962 genom inköp gjorda nyförvärven. Föremål deponerade under våren 1962 redovisas i fornminnesföreningens styrelseberättelse i denna årsbok. Bland de föremål, som fornminnesföreningen deponerat hos Stiftelsen Upplandsmuseet under hösten 1962, märks följande: en gräddsnipa av silver med bladformade fötter och med hänkel i asymmetriskt ros- och bladornament, tillverkad 1777 av Uppsalamästaren CARL FAHLBERG, verksam i Uppsala 1755–1793, ett fickur av JONAS WIBERG, Enköping, med silverboett, stämplad PS, Stockholm, 1781, en smörask av porfyr, en strykjärnsfot av järn i nygotisk stil från 1800-talets mitt, en vas från 1890-talet i överfångsglas i brunt och grönt med etsad och slipad dekor, signerad »Gallé», en kaffepanna av koppar, tillverkad av den kring sekelskiftet verksamme kopparslagaren C. J. Arfström, Uppsala, en ljusstöpningskärna av koppar, en majolikaskål i nyrenässans, en kristallskål på fat och med graverad dekor, tillverkad av EWALD HALD, Orrefors, 1927, en tobaksburk av kolmårdsmarmor, en bål av kompaniporslin, dekorerad med akantusrankor och Karl XII:s nödmynt, samt en samling väggbonader av linne med broderier och tavlor med pressade celluloidornament; alla dessa bonader och tavlor är försedda med tänkespråk.

VERKSAMHETEN I MUSEET

Under 1962 har en del omändringar och nyuppställningar gjorts i museet. I Stadshallen har det s. k. Constance Andersson-rummet omordnats så att konsthantverksavdelningen kommit att omfatta även detta rum. Där har museets silversamling uppställts tillsammans med särskilt

Från Upplandsmuseets utställning »Kypert och Korndräll» nov.–dec. 1962.

värdefulla stilmöbler och prov på stofftapeter och handmålade pappers-
tapeter från 1700-talets Uppsala. I museets Stadshall har en nyuppställ-
ning gjorts, omfattande en monter med keramik, funnen vid de arkeo-
logiska undersökningarna i kvarteren Duvan, Lejonet och Näktergalen.

I Entréhallen har i montern för nyförvärv fem utställningar anord-
nats. Till julen 1962 restes liksom föregående år en julstång på musei-
gården enligt tradition från Västerlövsta socken. Som vanligt dukades
ett julbord enligt beskrivning från Sko socken.

I Skandinaviska bankens nyöppnade lokaler ordnades under december
1962 en utställning med fynd från de arkeologiska undersökningar,
som verkställdes på bankens tomt i kvarteret Duvan sommaren och
hösten 1960.

Tillfälliga utställningar

Den i Entréhallen anordnade utställningen »*Från harka till trål*», som
öppnades 22 nov. 1961, pågick fram till 4 febr. 1962. Utställningen be-
söktes av 2 930 personer.

Under tiden 25 maj till 11 juni 1962 anordnade Riksförbundet Svensk Fotografi fotoutställningen *RIFO 62* i Entréhallen. Utställningen, som omfattade prisbelönda bilder i såväl färg som svart-vitt, besöktes av 1 360 personer.

»*Kypert och korndräll*», en utställning i samarbete med Uppsala läns Hemslöjdsförening, öppnades 2 nov. 1962 för att pågå till 2 jan. 1963. Utställningen omfattade äldre och yngre uppländska vävnader, såsom sängens textilier, duktyger och klänningstyger. Sammanställningen var gjord av antikvarien Anna-Märta Berg och amanuensen Märit Mårtensson samt hemslöjdsföreståndarinnan Birgitta Hasselström, hemslöjds-konsulenten Barbro Sundqvist och textilkonstnärinnan Britta Rendal från hemslöjdsföreningen.

Tre mindre utställningar arrangerades i Takhallen under 1962. På våren utställdes där teckningar av skräddarmästaren Eric Österlund, verksam under 1800-talets senare decennier och 1900-talets första år. Under sommarmånaderna visades en samling mjödhorn från 1800-talet och prov på den med dessa dryckeskärl förknippade drakstilen. I början av hösten anordnades ett bildmontage, som presenterade Järnbron i Uppsala och dess tillkomst 1846 samt innerstadens trafikproblem.

FÖREDRAG

Under 1962 har följande kulturhistoriska föredrag hållits för allmänheten:

10 och 17 jan. folkskollärare Nils J. Nilsson: »Från kustfiske till havsfiske. Några drag ur fiskets utveckling vid Upplands-kusten.»

23 jan. folkskollärare John Westin: »Vinterfiske vid Möja.»

21 febr. med. dr Elisabet Dillner: »Kloka gumman Lisa i Finhult och hennes vårbundna träd.»

14 mars civilingenjör Einar Karsvik: »Uppsala Simsällskap 1796–1962.»

28 mars fil. kand. Anders Åman: »Arkitekten Helgo Zettervall.»

17 april fil. stud. Lars Gezelius: »Jordfynd från schaktningarna i kvarteret Duvan vid Smedsgränd.»

3 okt. fil. lic. Ruth Holmbäck och byggnadschef Ernst Adler: »Järnbron i Uppsala.»

BESÖKSFREKVENNS

Upplandsmuseet har under 1962 besökts av 11 116 personer, vilka fördela sig sålunda: enstaka betalande 6 922, gruppbesök 1 021, skolklasser 2 425, fri entré 748.

Biljettintäkter	7 459: 75
Utgifter för vakthållning o. biljettförsäljning	5 893: 29
Netto ,	1 566: 46
Inkomst på försäljning av vykort, kaffeservering m. m.	821: 89

ARKIV OCH BIBLIOTEK

Enligt avtalet mellan Upplands fornminnesförening och Stiftelsen Upplandsmuseet har Upplandsmuseet oinskränkt tillgång till fornminnesföreningens antikvariskt-topografiska arkiv och bibliotek. Stiftelsen Upplandsmuseet har förvärvat viss speciallitteratur under 1962, nämligen 35 volymer till ett sammanlagt pris av kr. 643:—.